

KONTROLLUTVALGENE I FLÅ, GOL, HEMSEDAL, HOL, NES OG ÅL
MØTEINNKALLING TIL FELLESMØTE
SAKLISTE

Medlemmer:

Flå: Ole Kr. Grimeli, Anders Olav Frydenlund, Anna B. Kollhus, Marit Pettersborg, Trond Skontorp

Gol: Tore Dag Skjerdal, Sigrun Eng, Tore Ness

Hemsedal: Arnt Skansen, Randi Larsen Flaget, Torstein Tuv

Hol: Jan M. Bjørne-Larsen, Lars Hamarsbøen, Hans Ola Larsgard, Rigmor Grue Rygg, Liv J. Øvrejorde

Nes: Bård Heio, Lars Brattested, Magne Medgard

Ål: Edvin Ræstad, Jens Petter Brandlie, Lise Løvdokken Moen

Møtetid:	Tirsdag 30. januar 2018, kl. 09.00 – 13.00 (lunsj kl. 13.00)
Møtested:	Møterom «Kommunestyresalen», Kommunehuset på Gol
Behandling:	Drøftingssak 01-03/2018

Det blir servert: Kaffe og kake i møtet
Enkel lunsj kl. 13.00

DAGSORDEN:

- Godkjenning av innkallingen og saklisten
- Valg av møteleder

Drøftingssaker:

Sak 01/2018 Roller, ansvar og forventninger i kontroll- og tilsynsarbeidet

Sak 02/2018 Bestilte forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller

- Styring av kommunalt eide selskaper og interkommunalt samarbeid
- Andre prosjekter.

Sak 03/2018 Eventuelt nye forvaltningsrevisjoner eller selskapskontroller

Annet:

- Neste møte:
- Skjema møtegodtgjørelse:

Hemsedal, 16.01.2018

Hanne Heen Wengen
Kontrollutvalgssekretær
Sign.

NES KOMMUNE	
Ar.saksnr.	L.nr.
16/00508	- 78
18 JAN. 2018	
Ark.kode P	Ark.kode S
026	817
Kassasjansat	Saksbeh.
Tore Haraldset	

Innkalling send: Utvalgsmedlemmer, ordfører, rådmann, Kommunerevisjon IKS, postmottak

**KONTROLLUTVALGENE I FLÅ, GOL, HEMSEDAL, HOL, NES OG ÅL
MØTEINNKALLING TIL FELLESMØTE
SAKLISTE**

Drøftingssak 01/2018	Roller, ansvar og forventninger i kontroll og tilsynsarbeidet
---------------------------------	--

Dokumenter:

- Dokument fra kontrollutvalget i Ål vedtatt 13/11-2017.
- Styret i Kommunerevisjon IKS sin redegjørelse til kontrollutvalget i Nes.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Bakgrunn for saken er de mange negative presseoppslag der også enkelte eierrepresentanter har uttalt seg kritisk til Kommunerevisjon IKS, herunder det faktum at Hol og Flå kommune har vedtatt å melde seg ut av eierskapet i revisjonsselskapet. Dette medfører at det er behov for å drøfte roller og forventninger i kontroll- og tilsynsarbeidet i Hallingdal, herunder om dagens praksis bør videreføres eller om justeringer bør gjennomføres. Det er viktig for revisjon og sekretariat at kontrollutvalgene i Hallingdal drøfter dette i fellesmøte, slik at forventninger til sekretariat og revisjon fortsetter å være tilnærmet like i alle kommunene i Hallingdal.

Samarbeidsformen mellom kontrollutvalg, sekretariat og revisjon har vært i endring over tid og ble sist diskutert i felles kontrollutvalgsmøte i Hallingdal 29. august 2017. I tillegg ble dette drøftet mellom kontrollutvalgslederne i Ål og Hol, sekretariatet og revisjonssjefen 5. oktober 2017. Den praksis vi har hatt over tid ble oppsummert av kontrollutvalgsleder i Ål og behandlet av kontrollutvalget i Ål i møte 13/11-2017.

Roller i kontroll og tilsynsarbeidet jf. kommunelovens §§ 77 og 78

Beskrivelsen fra kontrollutvalgsleder i Ål er tydelig på rollefordelingen. De «roller» som kontrollutvalg, revisjon og sekretariatet har i kontroll- og tilsynsarbeidet fremgår av kommunelovens § 77 og 78 med forskrifter om kontrollutvalg og forskrift om revisjon:

- Kommunestyret har valgt **k kontrollutvalget** til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen på sine vegne jf. kommuneloven § 77 nr. 1. Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres **Regnskapsrevisjon, Forvaltningsrevisjon og Selskapskontroll**. Kontrollutvalget er ansvarlig for, bestiller og konkluderer på kontroll- og tilsynsprosessene.
- Kommunestyret skal sørge for nødvendig **sekretariat** for kontrollutvalget jf. kommuneloven § 77 nr. 9. Kontrollutvalget bestemmer hvilken bistand de skal ha fra sekretariatet. **Sekretariatet** skal, iht. kontrollutvalgsforskriftens § 20, «*påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt.*»
- Etter innstilling fra kontrollutvalget har kommunestyret valgt at Kommunerevisjon IKS er kommunens revisor. **Revisor** har som formål å utføre lovpålagt kontroll- og tilsyn av forvaltningen på vegne av kommunestyret jf. kommuneloven § 78 nr. 3 på oppdrag fra kontrollutvalget.

**KONTROLLUTVALGENE I FLÅ, GOL, HEMSEDAL, HOL, NES OG ÅL
MØTEINNKALLING TIL FELLESMØTE
SAKLISTE**

Revisjonen er kontrollutvalgets profesjonelle rådgiver og fagorgan. Revisjonen utfører regnskapsrevisjon som et «løpende» oppdrag, mens forvaltningsrevisjon og selskapskontroll utføres etter bestilling fra kontrollutvalget. Revisjonen rapporterer resultatet av arbeidet til kontrollutvalget.

Det er kontrollutvalget som bestiller revisjonsoppgaver, og som vurderer resultatet av revisjonens arbeid og som rapporterer til kommunestyret.

Forhold som bør drøftes i dagens møte

I dagens møte bør det legges vekt på å drøfte de momentene hvor media/eierne har vært kritisk til, det gjelder spesielt:

- A. Påstand om at det har vært for nært samarbeid mellom kontrollutvalg og revisjon.
 - Hvor stort ansvar skal revisjonen ha for å påpeke områder med høy risiko for vesentlige kritikkverdige forhold i kommunene til kontrollutvalgene.
- B. Skal felles kontrollutvalgsmøter videreføres og hvordan dette i så fall skal gjennomføres.
- C. Revisjonen har hatt en kritikkverdig adferd i kontrollutvalgsmøtene.
 - Hvilken rolle skal sekretariatet ha i kontrollutvalgets møter.
- D. Bestilling av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.
- E. Mediehåndtering og offentlighet.

A. *Påstand om at det har vært for nært samarbeid mellom kontrollutvalg og revisjon.*

Det har vært fremmet kritikk mot at revisjonen har vært for aktiv, og at det har vært et for nært forhold mellom kontrollutvalg og revisjon. Kontrollutvalgene må følgelig ta stilling til om de fortsatt ønsker at revisjonen skal ha en rolle der kommunerevisjonen både initierer kontroll- og tilsynsbehov overfor kontrollutvalget og utfører de tilsynsoppgaver kontrollutvalget bestiller. Dette er et viktig strategisk moment for Kommunerevisjonen IKS, som også må drøftes med revisjonens eierorganer.

Kommunestyrene i Valdres og Hallingdal har, etter innstilling fra kontrollutvalgene, valgt å ha revisjon i egenregi gjennom det interkommunale selskapet Kommunerevisjon IKS. Kommunerevisjon IKS er da valgt til å gjennomføre kontroll og tilsyn på vegne av kommunestyrene i eierkommunene. Når kommunene har valgt å ha revisjon i egenregi, kan kontrollutvalget lettere gi større ansvar til Kommunerevisjon IKS om å påse at vesentlige kritikkverdige forhold blir rapportert til kontrollutvalget for bestilling av kontroll- og tilsyn.

En grunnleggende tanke i kontroll- og tilsynsarbeidet i både Hallingdal og Valdres har vært at arbeidet skulle gjennomføres effektivt men med høyt faglig nivå. Årsbudsjettet til Kommunerevisjon IKS er hovedsakelig den ressurs som er tilgjengelig for løpende kontroll- og tilsynsarbeid.

Praksis i kommunene i Hallingdal har vært at revisjonen, som den profesjonelle part, har ansvar for å bruke ressursene på de av eierkommunene der risikoen for vesentlige kritikkverdige forhold til enhver tid vurderes å være høyest. Den preventive effekten av at Kommunerevisjon IKS følger med og er en aktiv og kritisk revisjon, er en ikke ubetydelig ressurs. Dette har medført at ønskede prosjekter, hvor risikoen vurderes å være lav, har måtte vente på bekostning av prosjekter

KONTROLLUTVALGENE I FLÅ, GOL, HEMSEDAL, HOL, NES OG ÅL
MØTEINNKALLING TIL FELLESMØTE
SAKLISTE

der risikoen har vært vurdert høy. Prioriteringen av ressurser har skjedd i et tett samarbeid mellom revisjon og kontrollutvalgene i Hallingdal med drøftinger i felles kontrollutvalgsmøter. Det har imidlertid alltid vært kontrollutvalgene som har avgjort hvilke tiltak som skal settes i verk. Generelt har samarbeidet mellom revisjon og kontrollutvalg vært tett og preget av en uformell tone.

Revisjonen har møte- og uttalerett i møta til kontrollutvalget. Revisjonen kan gi råd eller utføre de oppdrag som kontrollutvalget ber de om å gjennomføre. Revisjonen er det profesjonelle fagorganet som utgreier saker på bestilling fra kontrollutvalg og sekretariat. Kontrollutvalgene har bedt revisjonen ha en aktiv rolle i kontrollutvalgsmøtene.

Videre har kontrollutvalgene bedt revisjonen om å innta en aktiv rolle i kontroll- og tilsynsarbeidet og løpende si fra om mulige kritikkverdige forhold i kommunene. Dette gjelder både:

- Revisjonen skal bistå kontrollutvalget med risikovurderinger av kommunen, og løpende påpeke mulige vesentlige risiko områder som kontrollutvalget bør vurdere å bestille forvaltningsrevisjon eller selskapskontroll.
- Forhold som bør drøftes med rådmannen i møte, og
- Revisjonen kan på mindre områder stille spørsmål om lovlighet o.l. i brev til kommunen, men da med kopi til kontrollutvalget. Forholdet vil da bli drøftet i neste kontrollutvalgsmøte.

Revisjonen har på forespørsel bistått kontrollutvalget med å skrive saksutredninger ol. Det er ønskelig at revisjonen fortsetter med dette når sekretariatet etterspør dette.

Det er klart hensiktsmessig at Kommunerevisjon IKS jobber tett opp mot kontrollutvalget og bistår kontrollutvalget på en aktiv måte, slik praksis har vært.

B Felles kontrollutvalgsmøter i Hallingdal

Det er stilt spørsmål ved om det er lovlig å ha fellesmøte, og om praksisen knyttet til vedtak er lovlig. Kontrollutvalgene må ta stilling til om de fortsatt ønsker å ha fellesmøter, og i så fall om de ønsker å endre formalitetene rundt møtene. Praksis med felles kontrollutvalgsmøter er vedtatt av kommunestyrene under pkt. II i plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for 2016-2020.

Felles kontrollutvalgsmøter er nyttige og gir gode drøftinger om kontroll- og tilsynsarbeidet, men særskilte prosjekter i den enkelte kommune vedtas i egne kontrollutvalgsmøter.

Saker til fellesmøtet begrenses til opplæring, retningslinjer, roller og forventninger for arbeidet med kontroll og tilsyn, drøfting av mulige vesentlige risikoforhold ifht. kontroll- og tilsynsbehov, bestilling av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll gjeldende for flere kommuner og prioriteringer av revisjonens ressurser som er av felles interesse.

Alle rapporter og andre henvendelser som kontrollutvalget skal rapportere videre til kommunestyret, skal behandles i kontrollutvalget i egen kommune slik at rådmann kan delta i behandlingen. Dette for å sikre god dialog med egen rådmann før saker sendes kommunestyret.

Felles kontrollutvalgsmøte kan som organ ikke fatte vedtak, ved at alle deltagerne stemmer felles i en sak og at flertallets avgjørelse legges til grunn for alle kontrollutvalgene. Praksis har vært at det enkelte kontrollutvalg sitter samlet hver for seg i fellesmøte, og ved behov for vedtak drøfter det enkelte kontrollutvalg saken for seg og gjør eget vedtak i saken. Hvis ett kontrollutvalg har behov ifht egen drøfting skal de samles og ta drøftingen i eget møterom. Det har derfor ikke vært slik at kontrollutvalgene i fem kommuner har kunnet binde opp kontrollutvalget i en sjettemunicipality.

Det skrives felles møteinnkalling som legges ut på kontrollutvalget side. En av kontrollutvalgslederne velges til møteleder i hvert møte, og det skrives møteprotokoll fra fellesmøtet som viser de drøftinger som er foretatt. Det er ikke anledning til å gjøre vedtak av fellesorganet.

C. Revisjonen har hatt en kritikkverdig adferd i kontrollutvalgene.

Det er viktig at kommunerevisjon, som en profesjonell aktør, bistår kontrollutvalget på en aktiv men ryddig måte i kontrollutvalgets møter. Rådmann og ordfører må akseptere at kommunerevisjonens representanter kan stille spørsmål.

Jevnlig settes det på dagsorden saker som kontrollutvalget ber rådmannen redegjøre for. Det er viktig at kontrollutvalgets saksutredning er slik formulert at rådmannen kan være godt forberedt til møtet.

5

**KONTROLLUTVALGENE I FLÅ, GOL, HEMSEDAL, HOL, NES OG ÅL
MØTEINNKALLING TIL FELLESMØTE
SAKLISTE**

Drøftingssak 02/2018	Bestilte forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller
---------------------------------	--

Dokumenter:

Ingen

Saksopplysninger:

Kommunerevisjon IKS presenterer status i bestilte tiltak og mulige nye områder sett fra revisjonen sin vurdering.

- a) Styring av kommunalt eide selskaper og interkommunalt samarbeid
Kontrollutvalgene i Hallingdal og Valdres har bedt revisjonen angi prinsipper for styring av kommunalt eide selskaper og interkommunalt samarbeid.
- b) Andre prosjekter. Eksempelvis:
 - Rådmannens internkontroll
 - Varslingsreglementer
 - Regionrådet

Det enkelte kontrollutvalg bes om å redegjøre for mulige kontroll- og tilsynsoppgaver ut fra deres vurdering.

Behandling i møte:

Forslag til behandling fra fellesmøte:

Drøftingssak 03/2018	Nye forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller
---------------------------------	---

Dokumenter:

Ingen

Saksopplysninger:

Kontrollutvalgene og revisjonen legger frem synspunkter på hvilke prosjekter som bør prioriteres fremover.

Behandling i møte:

Forslag til behandling fra fellesmøte: